

| Bilim ve aklın dinden özgürleşmesi vaadiyle insanlığa yeni bir yaşamın kapılarını açan Burjuva Devrimleri'nin meyvelerinin toplanmaya başlandığı 19. Yüzyıl Avrupa'sında bilim insanları ve düşünürler toplumda bugünküyle kıyaslanamaz ölçüde önemli bir yere ve ağırlığa sahiplerdi. Ortaçağ'dan (5. Yüzyıldan) 18. Yüzyıla kadar geçen sürede yaşanmayan bilimsel gelişmeler mühendislik ve tıp alanlarında gözlemleniyor, bunun bir yansıması olarak da sosyoloji (toplum bilimi) alanı doğuyordu.

ve bilimsel gelişmenin yol açtığı barbarlık ve kötülükleri daha fazla teşhir ederken, o tarihten bu yana, insanlığın önündeki en kritik soru, bilimsel bilgi üretiminin insanın ve doğanın sorunlarını çözebilecek gücü elinde bulundurduğu halde bunun çok gerisinde kalmasına yol açan faktörlerin nasıl ortadan kaldırılacağıdır. Bu sorun yakın bir zamanda çözülmez, bilimsel bilgi üretimi sermaye endeksli bilgi üretimi olarak kalırsa, insanlık ve doğanın geri çevrilemez bir yıkım yaşaması mukadderdir.

sı, eğitimin yaygınlaştırılması-kalitesinin arttırılması ve ekonomik güç-alım gücünün arttırılması gerekir.

Bilgi insanlık içindir. Bilgi ekonomik bir faaliyet alanı değildir. Dolayısıyla bilgi evrenseldir, bir ulusa ait değildir. Yeni bilgi üretimi insanın ve doğanın uyum içinde birlikteliğini sağlamayı amaçlamalıdır. Bilimsel devrim, araştırma yoluyla yeni bilgi üretimini sağlamalı ve bunu insanlığın yararına kullanıma açmalıdır. Bilgi ve teknoloji transferi ile yetinmek, ülkelere, çeşit-

Bilgi ve bilimsel bilgi üretiminin kriterleri; evrensellik, tarafsızlık (sermayeden bağımsız), örgütlü şüpheciliktir. Bugün anlaşılması gereken şey bilginin dolaşımı ve şirketlerin değişen biçimlerini anlamaktır. Bilgi sahip olunan bir şeye dönüşmüştür. Günümüzde bilimin sermayeye bağlı yasal, siyasal, ideolojik mekanizmaları oluşturulmaya çalışılmıştır.

Buhar enerjisinin üretimde kullanılması kitlesel üretimin önünü açarken, demiryolu ulaşımı insan ve mal hareketini bambaşka bir şekle sokarken, elektrik, telgraf, telefon ve otomobille bu gelişmeler ilerilere taşınırken, pek çok hastalığın da çaresi bulunuyordu. Bilimsel-teknolojik devrim insanların geçim faaliyetleriyle yaşam tarzlarını değiştirirken, nüfusu da arttırdığı için bir sosyal devrim niteliği taşıyordu. Bilimin ve bilim insanının söz konusu itibarı 20. yüzyılda da sürmekle birlikte, İkinci dünya savaşı, Yahudi Soykırımı ve Atom Bombası'yla ciddi bir sarsıntı yaşamıştır. 1968 Hareketi, insan aklı

Demokratik Düzenin Teminatı

Bilimsel düşüncenin toplumda ege-men kılınması demokratik düzenin de teminatı olacaktır. Gelişmiş merkez kapitalist ülkelerin en büyük kozu bilimsel bilgi üretimlerini ellerinde bulundurmalarıdır. Toplumsal ilerleme, değişim ve yenilenme için bilim insanlarını özgür araştırmaya teşvik etmek ve akademik alanlarda bilgi üretimini arttırmak gerekir. Yeni bilgi üretmek bilim insanlarının boş zamanlarını değerlendirerek yaptıkları etkinliklerin sonucudur. Toplumsal yaşam kalitesinin arttırılması ve insani gelişmişlik indeksi için ortalama yaşam süresinin arttırılma-

li toplumlara bu misyonu yüklemek insanlığın önüne ketvurmaktır. Günümüz küresel sorunları; hava kirliliği, küresel ısınma, zehirli -radyoaktif atıklar, hızlı nüfus artışı, beslenme, gıda krizi, vb. konular bilim insanlarının insanlık adına çözüm bulması gereken sorunlardır. Bilimsel bilgi üretimi için yetişkin bilimsel insan gücü ve gelişkin bilimsel alt yapılar gereklidir. Bunun için akademik alanların özerk olması, bilim insanlarına araştırma yapma olanakları sağlanması ve kurumsal kamusal kaynak temini sağlanmalıdır. Küresel sermaye ve sanayideki yeni eğilim artık doğrudan araştırma yapmak yerine, akademik

patentlerin büyük meblağlarla satın alınması ve kadrolu bilim adamlarının ürettiklerini ticari ürünlere dönüştürmelerini teşvik etmektedir.

Günümüzde bilim ve teknoloji daha ziyade egemen siyasi iktidarların ve özellikle de bunları denetim altında tutmaya çalışan kapitalizmin çıkarları doğrultusunda yürütülmektedir. Bilim ve yeni bilgi üretimi adeta küresel şirketlerin daha fazla kar elde

ele alan sorular halen çok önemlidir. Bilim imgesinin kavram ağı; nesnel-lik, tarafsızlık, neden-sonuç, özsel-lik, kesinlik. Bilgi ve bilimsel bilgi üretiminin kriterleri; evrensellik, tarafsızlık (sermayeden bağımsız), örgütlü şüpheciliktir. Bugün anlaşılması gereken şey bilginin dolaşımı ve şirketlerin değişen biçimlerini anlamaktır. Bilgi sahip olunan bir şeye dönüşmüştür. Günümüzde bilimin sermayeye bağlı yasal, siyasal, ideo-

pancılaştığı, bireyin giderek daha da ağırlaşan bir biçimde kendisini güçsüz, yalıtılmış bir sürece girdiği görülmüştür. Bilinç ve bilgi toplumsal bir üründür. Bu toplumsal ürünün sermayeden bağımsız, insanlık adına kullanılması gerekir. Kapitalizmde insanların bedeni hem değer üretiminin hem de bilgi üretiminin kaynağı olarak sermayenin ve bilimin hizmetine sunulmuştur. Akademik

Kapitalizmde insanların bedeni hem değer üretiminin hem de bilgi üretiminin kaynağı olarak sermayenin ve bilimin hizmetine sunulmuştur. Akademik araştırmancının gaye ve gerekçesi, ticari amaca yönelik bilgi üretmek değil, tüm insanlığa hizmet edecek bilgi üretmektir.

etmek için sürdürdükleri ekonomik bir faaliyet rolüne indirgenmiştir. Bilimsel ve teknolojik çalışmalar evrende mevcut olan tüm canlı-cansız varlıkların yararına yapılmalıdır. Bilimin insanlık yararına uygulanması tamamıyla bir politik ve etik tercihtir. Hangi bilgi, kim tarafından, kimin için ve ne tür sonuçlarla gibi sorularla gelen ve toplumdaki üretim ilişkilerini ve sınıfsal kategoriyi

lojik mekanizmaları oluşturulmaya çalışılmıştır. Bilim doğru, sağlam ve sınılanabilir bilgiyi amaçlar. Bunun için bilim insanların eğitimi, bilimsel kurumların yapılanmaları ve bilim insanların akademik özerkliği, özgürce düşünme, araştırma ve örgütlenmeleri çok önemlidir.

Günümüz küresel kapitalizmde çelişkilerin giderek arttığı, insanın kendine, çevresine ve doğaya ya-

araştırmancının gaye ve gerekçesi, ticari amaca yönelik bilgi üretmek değil, tüm insanlığa hizmet edecek bilgi üretmektir.

Doğa bilimleri ve sosyal bilimlerdeki gelişmeler, evrensel bilgi üretimi, insanlığın hizmetine sunulmalıdır. Dünyayı anlamak ve değiştirmek için yeniden bilim, felsefe ve politikaya ihtiyaç var.

TÜRK TORAKS DERNEĞİ

17. YILLIK KONGRESİ

2-6 NİSAN 2014

TITANIC DELUXE OTEL, BELEK - ANTALYA

LÜTFEN TARİHİ NOT EDİNİZ!

www.kongre2014.toraks.org.tr